

ROMÂNIA

**CONSILIUL SUPERIOR AL MAGISTRATURII
SECȚIA PENTRU JUDECĂTORI**

HOTĂRÂREA nr. 1881

din 26 noiembrie 2019

Prin Raportul nr. 19-3737/2019, Inspecția Judiciară a înaintat Secției pentru judecători a Consiliului Superior al Magistraturii rezultatul verificărilor privind eficiența managerială, modul de îndeplinire a atribuțiilor ce decurg din legi și regulamente, precum și respectarea normelor procedurale și regulamentare de către judecătorii și personalul auxiliar de specialitate din cadrul Judecătoriei Bacău.

Analizând Raportul nr. 19-3737/2019 al Inspecției Judiciare și văzând înscrisurile atașate, Secția pentru judecători reține următoarele:

Prin Ordinul nr. 125 din 6 august 2019, emis de către Inspectorul-șef al Inspecției Judiciare, în temeiul art. 118 din Regulamentul privind normele pentru efectuarea lucrărilor de inspecție de către Inspecția Judiciară, aprobat prin Ordinul nr. 136/11 decembrie 2018 al Inspectorului-Șef al Inspecției Judiciare (regulament denumit și *Norme*), s-a dispus efectuarea unui control la Judecătoria Bacău.

Obiectivele controlului, desfășurat în perioada 23-27 septembrie 2019, au vizat: verificarea modului de îndeplinire de către judecătorii cu funcții de conducere a atribuțiilor manageriale de planificare, organizare, coordonare, control-reglare și comunicare, precum și respectarea obligațiilor prevăzute de legi și regulamente, pentru a asigura buna funcționare a instanței și calitatea corespunzătoare a serviciului public; precum și verificarea respectării de către judecători și personalul auxiliar de specialitate a normelor procedurale și regulamentare privind primirea și înregistrarea cererilor, repartizarea aleatorie a dosarelor, stabilirea termenelor, continuitatea completului de judecată, pronunțarea, redactarea și comunicarea hotărârilor, înaintarea dosarelor la instanțele competente, punerea în executare a hotărârilor penale și civile.

Controlul nu a vizat analiza detaliată a dosarelor din perspectiva cauzelor care conduc la temporizarea procedurilor judiciare și nici situația hotărârilor redactate cu întârziere, având în vedere că acestea constituie obiectul unor controale distincte cuprinse în planul de activitate al Inspecției Judiciare.

Verificările au avut în vedere activitatea desfășurată în perioada 3 ianuarie 2018 la zi, iar verificările directe au fost efectuate potrivit procedurii reglementate de art. 113 alin. 2 din Norme, în perioada 23-27 septembrie 2019.

La planificarea activităților și la întocmirea actului de control au fost avute în vedere constatările nemijlocite în cadrul verificărilor directe, precum și datele și informațiile transmise de către Judecătoria Bacău, cu adresa nr. 7789/IIB/ 12 septembrie 2019 și anexele la aceasta.

Din verificări, dar și din discuțiile cu personalul, s-a constatat că, la nivelul instanței, există, în general, un colectiv în care predomină relațiile de colegialitate, de respect și de ajutor reciproc, ceea ce conduce la crearea unui spirit de echipă și la crearea unui climat bun de muncă; persoanele cu funcții

de conducere sunt bine integrate în colectivul instanței, acestea se bucură de autoritatea morală și profesională din partea personalului, iar președintele instanței și vicepreședintele instanței alcătuiesc o echipă managerială bună, cele două persoane conlucrând și completându-și activitatea reciproc.

Având în vedere specificul judecătoriei, unde debutează activitatea judecătorilor, pe fondul alegerii de către judecătorii stagiați a Judecătoriei Bacău, s-a remarcat că activitatea de îndrumare a stagiului a decurs în condiții foarte bune, reușindu-se integrarea judecătorilor stagiați în colectivul Judecătoriei Bacău, pentru a fi create premisele de a continua activitatea după definitivat la această instanță, chestiune esențială pentru desfășurarea în bune condiții a activității;

Ținând cont că formarea profesională continuă a judecătorilor constituie garanția independenței și imparțialității în exercitarea funcției, dar și că responsabilitatea pentru formarea profesională continuă revine și fiecărui judecător, prin pregătire individuală, s-a constatat că, la nivelul instanței, s-a pus un foarte mare accent asupra pregătirii profesionale a personalului, atât la nivelul judecătorilor, cât și la nivelul personalului auxiliar de specialitate; totodată, la nivelul instanței, au fost luate măsuri speciale, în diferite domenii de activitate, sesizându-se implicarea deosebită a persoanelor care au atribuții în anumite domenii, compartimente ori sectoare de activitate.

Astfel, Secția pentru judecători remarcă faptul că, pe fondul unor mari probleme privind existența unor spații insuficiente pentru arhiva permanentă și a unor condiții absolut improprii de depozitare, au fost depuse eforturi la nivelul instanței, atât prin intermediul conducerii, dar și a personalului arhivei sau a comisiei de selecționare a dosarelor, constituită special în acest scop, de a fi identificat un spațiu adecvat, dar și de a efectua casarea dosarelor într-un ritm care să asigure degajarea spațiilor supraaglomerate.

Pe fondul unor situații a căror rezolvare trenea de ani de zile privind decongestionarea spațiilor afectate corpurilor delictive și a mijloacelor materiale de probă, a existat la nivelul instanței o preocupare constantă pentru rezolvarea acestei situații, problema fiind adusă la cunoștința conducerii instanței, colegiului sau chiar instanței de executare, fiind purtată corespondență cu alte instanțe care au avut probleme similare, cu instanța superioară sau cu organele cu atribuții în valorificarea bunilor legal confiscate; se remarcă, așadar, implicarea președintelui instanței, care a inițiat măsurile manageriale adecvate atât personal, cât și prin intermediul grefierului-șef, în vederea rezolvării legale și practice a predării bunurilor respective.

Secția pentru judecători a Consiliului Superior al Magistraturii a mai constatat că un segment de activitate important care a funcționat foarte bine la nivelul instanței este cel al Biroului de informare și relații publice, a cărui activitate poate fi urmată ca model, organizarea și funcționarea sa datorându-se aptitudinilor de comunicare ale judecătorului delegat, care s-a implicat pentru asigurarea legăturilor instanței cu publicul și cu mijloacele de comunicare în masă, în vederea garantării transparenței activității judiciare, în condițiile legii.

În ceea ce privește posibile vulnerabilități sau deficiențe, Secția pentru judecători a Consiliului Superior al Magistraturii a reținut că una dintre vulnerabilitățile majore este lipsa unui sediu adecvat pentru funcționarea în parametri optimi a actului de justiție, fiind identificate anumite situații care conduc la această apreciere generală: spații insuficiente pentru desfășurarea activității de judecată; modul de configurare a clădirii nu corespunde unei activități complexe, moderne (spațiile nu sunt luminate corespunzător, iar în interior nu este asigurată, în funcție de condițiile climaterice, o temperatură optimă ș.a.); folosirea holurilor instanței pentru depozitarea dosarelor sau chiar pentru păstrarea unor dulapuri; birouri în care judecătorii nu dispun de

confortul necesar desfășurării activității; spații insuficiente pentru funcționarea serverelor, pentru depozitarea dosarelor sau pentru păstrarea mijloacelor materiale de probă sau a corpurilor delictive; pe alocuri, condițiile sunt insalubre, necesitând intervenția cu fonduri proprii a personalului pentru curățenie și igienizare etc.

Din verificările directe, din analiza documentației puse la dispoziție, a reieșit că instanța beneficiază și de dotări tehnico-materiale reduse, asigurând cu dificultate desfășurarea activității în mod corespunzător.

În aceste condiții, din punctul de vedere al resurselor materiale, se poate aprecia că instanța se încadrează la categoria *acceptabil spre rău*, deoarece clădirea nu mai corespunde funcțional pentru desfășurarea în condiții optime a activității.

Problemele referitoare la structură și resurse materiale sunt cunoscute conducerii Tribunalului Bacău și Curții de Apel Bacău, atât din cadrul discuțiilor informale, cât și pe canalele oficiale de comunicare. Nu există disfuncționalități de comunicare cu instanțele superioare, așa cum s-a demonstrat prin exemplificarea a numeroase adrese. Problema identificată este însă lipsa fondurilor necesare, fapt ce se perpetuează de la un an la altul.

Secția pentru judecători reține că, urmare a demersurilor efectuate de-a lungul timpului, s-a aprobat pentru Judecătoria Bacău construirea unui nou sediu, astfel că se impune continuarea demersurilor legale pentru urgentarea construirii acestuia.

Se mai constată că a doua vulnerabilitate majoră, la fel de importantă ca și asigurarea condițiilor materiale, se referă la lipsa de ocupare a schemei instanței, care are o atractivitate scăzută pentru transferarea ori delegarea unor judecători sau pentru opțiunea judecătorilor stagiați, existând în perioada de referință și o fluctuație permanentă de personal din diverse motive.

Astfel, la nivelul Judecătoriei Bacău, la finalul lui 2019, se poate ajunge la ocuparea a circa 19 locuri dintre posturile de judecător, ceea ce, raportat la schema de 36 de posturi, reiese un grad de ocupare de numai 52,7%, fapt extrem de îngrijorător (comparând numai cu media pe țară situată undeva la 87%), care poate conduce la mărirea volumului de activitate, antrenând astfel un cerc vicios privind mărirea lipsei de atractivitate a instanței pentru judecătoria stagiari.

S-a mai constatat că, de-a lungul timpului, de la Judecătoria Bacău, ca judecătoria aflată în localitatea reședință de județ, magistrații au fost delegați pentru desfășurarea activității și la alte instanțe de judecată din raza de competență a Tribunalului Bacău, respectiv Judecătoria Buhuși și Judecătoria Podu Turcului, instanțe aflate în criză de personal, la rândul lor.

Problema de personal a fost constant prezentă în perioada anilor 2018 și 2019, însă problemele au devenit din ce în ce mai acute.

Deși aceste situații sunt rezultatul unor factori externi, imprevizibili și deci obiectivi, cu toate acestea, Secția remarcă măsurile luate de conducerea instanței, referitoare la ocuparea schemelor de personal.

Față de împrejurarea că schema de judecători a Judecătoriei Bacău este ocupată în proporție de 52,7%, președintele a solicitat Curții de Apel să nu mai dispună delegarea vreunui judecător de la această instanță la alte instanțe, așa cum reiese din adresa nr. 1772/IIB/14 august 2019; tot în acest context, demersurile președintelui s-au concretizat în obținerea a două posturi de judecător din fondul de rezervă, ca urmare a solicitării făcute prin adresa nr. 117/IIB din 14.01.2019, în condițiile art. 134¹ din Legea nr. 304/2004 privind organizarea judiciară.

Întrucât niciunul din posturile vacante nu a fost ocupat ca urmare a opțiunii judecătorilor după examenul de definitivat, președintele a continuat

demersul de ocupare a posturilor, prin adresa nr. 624/IIB/2019 din 20.03.2019 înaintată către Consiliul Superior al Magistraturii.

În realizarea acestui scop, președintele instanței a avizat negativ transferurile solicitate de magistrați din cadrul Judecătoriei Bacău către alte instanțe, motivat atât de volumul de activitate al Judecătoriei Bacău, dar și de tendința de ocupare a posturilor de judecător, tendință care face ca absolvenții Institutului Național al Magistraturii să opteze pentru instanțele din capitală sau din alte zone ale țării.

A fost avizat, de asemenea, transferul unor judecători de la alte instanțe către Judecătoria Bacău, așa cum rezultă din avizul nr. 392/IIB/12.02.2019.

Se mai reține că a avut loc o folosire adecvată a resurselor umane, și, de fiecare dată, au fost evaluate corect necesitățile și gestionate corespunzător situațiile de criză, generate de modificarea volumului activității, de suprasolicitarea de sarcini, de apariția unor impedimente în activitate.

Secția pentru judecători apreciază că acestor două vulnerabilități majore – lipsa unui sediu corespunzător și o schemă incompletă – li se adaugă și o anumită consecință în privința modului de organizare a instanței, în special a creării unui anumit dezechilibru în volumul de activitate dintre cele două secții, ceea ce a condus la obținerea unor performanțe profesionale diferite între judecătorii celor două secții, iar, pe alocuri, a creat chiar anumite tensiuni, care au reclamat rezolvarea acestora cu tact de către conducere, dar și de judecătorii implicați; acest lucru a fost grefat și pe o altă situație dată de lipsa ocupării funcției de președinte de secție penală sau de lipsa de reprezentativitate în Colegiul de conducere a Secției penale, cauzat, în special, de volumul mai mare de activitate, deoarece nu au fost judecători care să își asume această responsabilitate.

Se mai remarcă preocuparea permanentă pentru optimizarea organizării și funcționării judecătoriei prin abordarea pragmatică a problemelor și a particularităților fiecărei secții, și de această dată, președintele instanței implicându-se în rezolvarea acestei situații, luând inclusiv măsuri, prin Colegiul de conducere, pentru repartizarea unor judecători la Secția penală sau preluând mare parte din atribuțiile președintelui de secție penală.

Deși în urma luării unor măsuri de către Colegiul de conducere s-a creat un context conflictual cu o parte dintre judecătorii instanței, s-a constatat că există șanse bune pentru deblocarea situației atât prin manifestarea disponibilității unor judecători de a participa la echilibrarea volumului de activitate între cele două secții, cât și prin comunicare eficientă și analiza serioasă a mai multor variante viabile existente (de exemplu, a fost sesizat Colegiului de conducere al Curții de Apel Bacău, pentru interpretarea art. 20 din Regulamentul de Ordine Interioară al Instanțelor Judecătorești) situația fiind în curs de rezolvare.

De asemenea, Secția reține, așa cum s-a precizat în cuprinsul raportului de control, că au fost identificate și chestiuni punctuale, care se înscriu, însă, în categoria unor greșeli sau deficiențe, uneori, aproape inerente desfășurării oricărei activități, care nu au avut însă repercusiuni majore asupra desfășurării actului de justiție, respectiv: s-a constatat că nu este îndeplinită atribuția de transmitere către instituțiile care gestionează cazierul judiciar a datelor referitoare la persoanele fizice privind luarea unor măsuri preventive de către instanțe, înlocuirea acestora și încetarea măsurilor preventive, așa cum se prevede în art. 149 lit. i din Regulament, ceea ce impune respectarea acestor dispoziții pe viitor; lipsa de fonduri alocate pentru arhivarea electronică a făcut ca această activitate să nu se desfășoare corespunzător. Totodată, cu privire la înaintarea dosarelor la instanța de control judiciar, există situații în

care există diferențe mai mari între data declarării căii de atac și cea a înaintării în calea de atac, însă în respectivele cauze fie există întârzieri în returnarea comunicării hotărârii în alte țări, fie procedura de judecată s-a desfășurat fără citare, iar adresa de comunicare nu este corectă ori s-au formulat una sau chiar două cereri de completare/lămurire dispozitiv sau dosarele s-au întors târziu de la Parchet unde au fost înaintate pentru motivarea căilor de atac; motivarea cu întârziere a hotărârilor de către judecători; existența unui număr mare de inculpați și necesitatea de a recomunica minuta către alți inculpați decât cei care au declarat calea de atac.

S-a mai constatat că există dosare care nu au fost propuse pentru perimare, deși s-a împlinit termenul, pentru că au fost inventariate și date la casare din greșală; documente finale cu dată redactare mai mare decât data curentă, sens în care pot fi identificate dosare în care, din eroare, nu a fost introdusă data redactării ori nu a fost închis documentul de tip finale.

S-a mai constatat că în cadrul Judecătoriei Bacău au existat situații în care s-au înregistrat depășiri ale termenului de redactare, dar, în general, aceste situații au fost remediate în timp rezonabil, înregistrându-se o singură excepție, cu un judecător, transferat la Tribunalul Bacău. În continuare sunt luate măsuri de verificare și se listează lunar rapoartele de evidență a documentelor neredactate în termen și se aduc la cunoștința judecătorilor, atunci când se constată întârzieri.

Secția mai reține că au fost identificate și probleme apărute care sunt rezultatul unor factori majoritar obiectivi: astfel, la nivelul Judecătoriei Bacău, există o evidență a duratei procedurii camerei preliminare și a primului termen acordat în cauzele penale, iar, din perspectiva dispozițiilor legale și regulamentare privind procedura camerei preliminare, verificările directe efectuate au relevat că, de regulă, a fost respectat termenul de 60 de zile de la

data înregistrării cauzei, prevăzut de dispozițiile art. 343 din Codul de procedură penală, depășirea acestuia, în situații de excepție, fiind determinată, în principal, de volumul mare de activitate în cadrul Secției penale.

În anul 2018, durata medie a procedurii desfășurate în cadrul camerei preliminare a fost de 91 de zile, iar în anul 2019, în perioada controlată, a fost mai redusă, de 79 zile, ceea ce reprezintă perioade rezonabile, depășirea fiind practic nesemnificativă în ansamblul procedurii judiciare.

Cu privire la primul termen de judecată fixat în cauzele în care s-a finalizat procedura de verificare și regularizare, prin raportare la art. 201 alin.3 din Codul de procedură civilă, calculat de la data rezoluției de stabilire a primului termen, s-a observat că, de regulă, judecătorii stabilesc termene mai mici de 60 de zile, fiind efectuate procedurile prealabile; Cu toate acestea, în perioada de referință, s-a constatat că, în mai multe dosare, a fost depășit termenul de 60 de zile de la data rezoluției judecătorului, întârzierile fiind cuprinse între 1-64 zile. Cazurile în care durata primului termen stabilit de judecători a depășit 60 de zile sunt justificate de planificarea ședințelor de judecată în perioada vacanței judecătorești, de respectarea calendarului de desfășurare a ședințelor de judecată, precum și de încărcătura existentă pe complet ș.a.

Referitor la datele statistice ale Biroului de executări penale, se reține că nu au fost încă închise pozițiile pentru rubrici din 2018 și 2019, ca de altfel și din anii anteriori, însă motivele neînchiderii sunt predominant obiective: neexecutarea mandatului de executare a pedepsei cu închisoarea (sustragere, persoane care sunt urmărite național/internațional); neconfirmarea debitelor reprezentând plata cheltuielilor judiciare către stat; neconfirmarea punerii în executare a măsurii de confiscare a bunurilor; neachitarea amenzilor penale aplicate, eșalonarea amenzilor penale; neconfirmarea de către serviciul de

probațiune de luare în evidență a inculpatului căruia i s-a aplicat pedeapsa închisorii cu suspendare sub supraveghere sau căruia i s-a amânat executarea pedepsei; respingerea sesizărilor formulate de birou cu privire la înlocuirea pedepsei amenzii penale cu pedeapsa închisorii, motivat de faptul că nu se dovedește reaua-credință ș.a.m.d.

S-a mai reținut și situația în care după introducerea datelor minime necesare pentru realizarea repartizării aleatorii, sistemul ECRIS nu permite repartizarea dosarului, de cele mai multe ori, repartizarea neputându-se realiza din cauză că s-a atins complexitatea maximă admisă, în perioada termenului alocat existând un singur complet ori dosarul a fost transferat și nu se poate crea dosar asociat (ex.: la întoarcerea din calea de atac). În aceste situații, s-a constatat că se procedează punctual fie prin modificarea parametrilor privind termenul de distribuire (mărindu-se progresiv termenul), fie prin mărirea punctajului alocat (prin hotărâre de colegiu), fie prin generarea unui număr nou sau repartizarea manuală (soluționarea cererilor de restituire cauțiune în cazul dosarelor întoarse din căile de atac, cazul completului ce soluționează cauze de competență exclusivă a președintelui instanței). De câte ori intervine o situație în care repartizarea unui dosar nu se poate realiza, se listează răspunsul din sistemul ECRIS, precum și modificarea parametrilor (cum ar modificarea tipului de termen). Aceste listări se păstrează pentru fiecare zi, împreună cu lista dosarelor repartizate în acea zi, acest ultim gen de probleme neavând consecințe majore asupra desfășurării activității, iar ele pot fi preîntâmpinate sau corijate cu ocazia controlului operativ al activității curente.

Secția pentru judecători reține că în majoritatea situațiilor în care au fost identificate deficiențe, greșeli sau probleme, definite ca fiind abateri de conformitate sau ca practici ori moduri de lucru inadecvate, grefate sau nu pe

motive obiective, sau vulnerabilități, definite ca fiind acele situații generale, de anvergură, care pot să influențeze negativ obiectivul unei organizații, au fost luate deja măsurile corespunzătoare de către factorii de decizie, respectiv: demersuri legale pentru ocuparea efectivă a posturilor vacante și utilizarea unei politici de resurse umane adecvate; demersuri legale pentru construirea unui sediu nou și a identificării unui spațiu pentru relocarea arhivei permanente; măsuri pentru reechilibrarea volumului de activitate între cele două secții; măsuri pentru soluționarea cu celeritate a cauzelor, aspecte care sunt monitorizate periodic la nivelul Inspecției Judiciare; măsuri pentru reducerea incidentelor la repartizarea cauzelor; ceea ce denotă că, de fiecare dată, au fost adoptate măsurile specifice unui management de criză, ce au scos în evidență aptitudini manageriale ale organelor de conducere, cum ar fi: capacitatea rapidă de decizie, inițiativă și capacitatea de adaptare rapidă ori înclinația de a sesiza și de a rezolva deficiențele de orice fel; se constată că atitudinea conducerii instanței a fost constantă de la preluarea funcției în sensul arătat, implicându-se în toate sectoarele de activitate, pentru aducerea activității în parametri corespunzători, rezultatul fiind vizibil în indicatorul general de eficiență al instanței, care este situat la nivel maxim, cu un trend ascendent al principalilor indicatori.

Totodată, Inspecția judiciară a formulat propuneri pentru înlăturarea disfuncționalităților și prevenirea riscurilor în activitatea instanței verificate, cum ar fi: luarea de măsuri pe viitor de către conducerea instanței pentru respectarea dispozițiilor legale sau regulamentare, aducerea în parametri corespunzători în funcție de resursele alocate a activității de arhivare electronică sau, la executări penale, emiterea unor comunicări către cazierul judiciar, privind măsurile preventive, măsuri a căror aplicare este obligatorie.

Cu privire la probleme de importanță relativ redusă, care, de multe ori, sunt la nivelul unor simple operațiuni materiale, se impune continuarea tipului de management exercitat de către persoanele care ocupă funcții de conducere, incluzând și grefierii-șefi de secții, a căror activitate deosebită pentru buna funcționare a secțiilor merită, de asemenea, remarcată.

Pentru considerentele anterior arătate, în conformitate cu dispozițiile art. 41 alin. 1 lit. e din Legea nr. 317/2004 privind Consiliul Superior al Magistraturii, republicată, cu modificările și completările ulterioare, prin vot direct și secret, cu unanimitatea voturilor membrilor prezenți,

SECȚIA PENTRU JUDECĂTORI A CONSILIULUI SUPERIOR AL MAGISTRATURII

HOTĂRĂȘTE

Art.1 - Aprobă Raportul nr. 19-3737/2019 al Inspecției Judiciare privind eficiența managerială, modul de îndeplinire a atribuțiilor ce decurg din legi și regulamente, precum și respectarea normelor procedurale și regulamentare de către judecătorii și personalul auxiliar de specialitate din cadrul Judecătoriei Bacău

Art.2 - Prezenta hotărâre a Secției pentru judecători se comunică Inspecției judiciare și Judecătoriei Bacău.

Dată în București, la data de 26 noiembrie 2019

Președinte,
Judecător Lia SAVONEA